

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Enchiridion Sev Manuale Episcoporum Pro Decretis in
Visitatione, & Synodo, de quacumque re condendis.**

Gavanti, Bartolommeo

Venetiis, 1650

Missae Conuentialis.

urn:nbn:de:hbz:466:1-9534

- 25 Communicantes, de Ascensione, non omittitur in festis secundæ classis, quæ occurrant infra octauam Ascen. licet de ea non fiat commemoratio. eadem 28. Augusti 1617.
- 26 Signum, quod fit cum patena à fronte ad pectus, est signum crucis. eadem 13. Martij 1627.
- 27 In Parasceue immittitur particula in calicem sine crucis signo. ead. 28. Augusti 1627.
- 28 In fine Missæ ad quodeumque altare celebratæ fit reuerentia Cruci infra gradus, capite discooperto. ead. *ibid.*
- 29 Reliqua in Missali habentur, & in *Th. sacro sacrorum Rituum tom. 1. Auctore huius operis, ubi multa.*
V. *Cardinalis. num. 21.*
Exequæ. num. 30. 53. 54. 55.
Missâ. num. 3. 11. 12. 13.

Missâ Parochialis.

- 1 **P**arochi saltem ter in hebdomada celebrent. Prou. 1.
- 2 Die festo duabus horis post ortum solis fiat Missa. Prou. 4.
- 3 Alijs diebus pro commodo populi. *ibidem.*
- 4 Si alius est sacerdos, hic in aurora celebret pro iter agentibus. *ibid.*
- 5 Intra fines Parochiæ nulla fiat Missa in die festo, excepta illa prima ante Missam Parochialem, sine licentia Parochi. *ibid.*
- 6 Si illa prima nocet, tollatur. *ibidem.*
- 7 Ne gratia cuiusquam anticipetur, aut differatur, neq; concio omittatur, Pro. 1.
- 8 Imperiosi, minaces in hac re coercantur ab Episcopo; clericus priuatione beneficii, seu inhabilitate ad beneficia; laicus excommunicatione. Prou. 4.
- 9 Moneatur populus, vt Parochialem audiat Missam. Prou. 1.
- 10 Non potest Ordinarius multis, & penis per Concil. Trid. etiam in casu notabilis negligentæ, aut contumaciæ, cogere populum ad audiendam Missam in Parochiali. Decisum referunt DD. apud Barbof. *alleg. 24. num. 17.*
- 11 Possunt enim Laici eandem audire in Ecclesijs Regularium ad librum, Leo

- X. 13. Nouembr. 15 17. & Congr. Episc. 1. Iulij 1666.
- 12 Viduæ non excusentur ab audienda Missa, vltra mensem. Prou. 1.
- 13 Ne quid profanum in Missa publice- tur. Prou. 4.
- 14 Cum eleuatur sacramentum, detur signum sono campanæ, quæ est in Turri Prou. 2.
- V. *Doctrina Christiana. num. 15.*
Missâ. num. 15. Regularium iura sub Episcopi num. 30.

ADDITIO.

- 1 **N**on potest prohiberi celebratio Missæ in oratorio ruri edificato per laicum, antequam celebretur Missa Parochialis. Congr. Conc. 18. Septemb. 1627. Congr. Rit. 31. Mart. 1629.

Missâ Conuentualis.

- 1 **T**enentur Canonici omnino cantare Missam de die, vt lucrentur distributiones. Cong. Rit. 28. Ianuarij 1612.
- 2 In Cathedralibus, & collegiatis, etiam in ferialibus, fiat Missa cum Diacono, & Subdiacono, si numerus sufficiat. Prou. 4.
- 3 Canonico celebranti assistens datur, si est immemorabilis consuetudo. Congreg. Rit. 19. Iunij 1604.
- 4 Potest Episcopus cogere Canonicos, vt à capellanis in Quadragesima cantare faciant Missam cum Diacono, & Subdiacono. eadem 17. Iulij 1627.
- 5 Missa votiuæ, seu de Requiem non valet pro Missa de die, nisi vt in Rubricis eadem 17. Ianuar. 1627.
- 6 Anniuersarium Defunctorum, aut in die depositionis, supplere non potest pro Missa de die, sed vtraque cantanda est Missa, eadem 12. Iulij 1628.
- 7 Neque consuetudo contraria induci potest non cantandi Missam Conuentualem de die. ead. 16. Ianuarij 1627.
- 8 Duæ Missæ de festo, & de feria in Rubricis præscriptæ non debent omitti; neque potest omitti altera, etiam si celebrandum sit Capitulum. eadem 6. Maij 1626. & 16. Ianuarij 1627.
- 9 Cum prædictæ duæ Missæ prescribuntur.

- tur, ambæ cantentur; & præterea, si occurrant, anniuersaria fiant, sub præna pendendæ distributionis, omnibus de Choro, toto eo die, & sequenti. Prouinc. 4. ex *Miss. Rom.*
- 10 Missa Natiuitatis Domini in aurora ne omittatur in Collegiatis, neque in Parochiali, ubi cantatur prima, & tertia Missa *ibid.*
- 11 Qui benedicit cineres, candelas, ramos, debet etiam cantare Missam sequentem. Congr. Rit. 26. Febr. 1628.
- 12 Missa solemnis in Rogationibus maioribus dicitur de Sancto Marco, si in Ecclesia eiusdem terminatur processio eadem 23. Maij 1603.
- 13 Missa solemnis pro re graui, ea est inter uotiuas, pro qua conuenit totus Clerus cum Episcopo. ead. 19. Maij 1607.
- 14 Qui Missam Conuentualem cantare debet, & contemnit, vel negligit, distributione iudici careat, & suspendatur à munere ordinis sui. Prouinc. 2.
- 15 Planetis plicatis in Missa vii. possunt Regulares in Ecclesijs proprijs insignioribus. Congr. Rit. *apud Alcozer. in suo Ceremoniali.*
- 16 Si ob terræ frigiditatem populus ueniat tarde pro solempni Missa, tardius etiam recitetur Hora tertia, potius, quàm decantetur post sextam. ead. *apud eundem ibidem.*
- 17 Celebrans, & Ministri sedere possunt dum cantatur Epistola, & Graduale, eadem *apud eundem ibidem.*
- 18 Sedeat autem ille in loco parato, non in stallò. eadem 12. Junij 1627.
- 19 Beneficiati solempniter celebrantes cū Diacono, & Subdiacono, debent sedere in eodem loco, ubi sedent Canonici celebrantes solempnem Missam, non obstante quacumque consuetudine. eadem 15. Ianuarij 1611.
- 20 Si quid canatur in Missa, præter ea, quæ habentur in Missali, prius probeatur ab Episcopo. Prou. 3.
- 21 Hymnus angelicus, Symbolumque non dicuntur in uotiuâ solempni, in qua paramenta violacæa adhibentur. Congr. Rit. 19. Maij 1637.
- 22 Symbolum totum cantatur à Choro, non alternatim cum organo. Prou. 3.
- 23 Præbyter celebrans neminem thurificet, neque Diaconus det pacem domino loci. Congr. Rit. 5. Julij 1614.
- 24 Canonici parati incensantur ante Vicarium ead. 6. Martij 1610.
- 25 Beneficiati parati incensantur ante non paratos. eadem 30. Augusti 1602.
- 26 Vicarius non Prælatus duplici tantum ductu incensatur, absente Episcopo. ead. 14. Ianuar. 1617.
- 27 Vicario etiam Apostolico non datur trina incensatio. Congr. Episcop. 28. Augusti 1589.
- 28 Gubernatori Prouinciæ thus, & pax dantur ante Vicarium Episcopalem, etiam absente Episcopo. eadem 30. Junij 1592.
- 29 In alijs minoribus ciuitatibus præsentente Episcopo, dantur Gubernatori, & postea Vicario, sed absente Episcopo, prius Vicario, nisi Gubernator sit Episcopus. ead. *ibid.*
- 30 Gubernator non Prælatus incensatur post Canonicos Assistentes, ante alios Canonicos Episcopo præsentente: absente vero, post Vicarium Generalem; etiam si ille sit uxoratus. eadem 9. Maij 1606. 17. Nouembr. 1607.
- 31 Non incensantur mulieres in Ecclesia cum solempnitate distincta ab alijs. Congr. Episcop. 26. Aprilis 1594.
- 32 Cum eleuatur Sacramentum, detur signum cum campanis maioribus. Pro. 2.
- 33 Pax Diacono datur à Subdiacono post datam pacem in Choro, Episcopo præsentente, Congr. Rit. 17. Junij 1606. & 15. Martij 1638.
- 34 Diaconus, & Subdiaconus nisi celebrarint, communicent saltem in festis. *Trid. sess. 23. cap. 15.*
V. Præcedentia. num. 26. 27.
Processio. num. 25.

ADDITIO.

- 1 **A** Brogata est omnis contraria consuetudo non cantandi Missam de die ultra uotiuam. Congr. Rit. 18. Jul. 1628. August. 1628.
- 2 Dignitatibus hinc inde distributis in choro, incensantur ea cum Canonicis ab vna parte, deinde alia cum alijs canonicis ab alia; non autem Dignitates omnes simul ante omnes canonicos. eadem 7. Decemb. 1601.

3 Thu-

- 3 Thurificatio cum triplici ductu conuenit vni tantum, & digniori, idest Episcopo. *ead.* 11. Decemb. 1604. 11. Nouemb. 1614.
- 4 Absente Episcopo, thurificatur celebrans triplici ductu. *eadem* 9. May. 1606. 30. Ian. 1616.
- 5 Vicarius Generalis sedens in Choro supra Canonicos duplici ductu, non triplici, si tamen non sit Prælatus. *ead.* 14. Ianuar. 1617.
- 6 Dignitatibus, & Canonicis cathedralium, & collegiarum in suis Ecclesijs duplici ductu fit incensatio; ceteris de choro vnico ductu. *ead.* 9. May. 1606. 30. Ianuar. 1616.
- 7 Nisi Portionarij, & alij in omnibus, & per omnia æquiparentur Canonicis. *ead.* 21. Mart. 1615.
- 8 Magistratus æque ac Canonici post eos æquis ductibus incensatur. *ead.* 10. Iun. 1600.
- 9 Et hoc in omnibus Ecclesijs, vbi conueniunt Canonici Cathedralis, & Magistratus. *ead.* 16. Iun. 1607.
- 10 Nec non Canonici collegiatæ ante Gubernatorem, & officiales. *ead.* 28. Ianuar. 1618.
- 11 Semper tota thurificatio facienda est cum vnico thuribulo. *ead.* 21. Iulij 1618.
- 12 Neque probatur duorum vsus in incensatione personarum. *ead.* 15. Mart. 1608.

Monetarij.

- 1 **A**D Ordinarios locotum, vbi non est Legatus, vel Prolegatus, spectat cognitio causæ monetariorum ecclesiasticorum, etiam Regularium Urban. VIII. Anno 1627.*
- 2 Et ad viciniorem Ordinarium, si locus delinquentis est exemptus. *ibid.*
- 3 Aureas & argenteas monetas ton dentes, fabricantes, colorantes, adulterantes, erogantes, sæculari Curie tradantur. *ibid.*
- 4 Deuinentes, transferentes, instrumenta, opem, materiam præstantes, triremium decennali pœna puniantur. *ibid.*
- 5 Impedientes, ne procedatur, priuantur eo ipso beneficijs, officijs, cum inhabilitatione, amissione vocis actiue,

& passiuæ, excommunicantur. *ibid.*
 6 Tenentur omnes consignare acta, & scripturas requisiti à prædictis. *ibid.*

Monialium Monasteria.

- 1 **N**Oua ne erigantur, quibus ad minus 30. scutorum redditus annuus non assignetur pro duodecim sustentandis. Congr. Ep. 27. Maij 1603.
- 2 Neque erigantur sine consensu Ordinarij. *ead.* 13. Septembr. 1583.
- 3 Neque sine speciali sedis Apostolicæ indultu. *ead.* 10. Aprilis 1615.
- 4 Neque erigantur, nisi in locis muro cinctis, & vbi copia confessariorum adest, aut facultates conducendi confessarium aliunde. *eadem.* 13. Sept. 1583.
- 5 Multiplicatio monasteriorum euitetur in ijs locis, in quibus iam erecta laborant inopia. *eadem* *ibid.*
- 6 Prope monasteria tollantur omnes arbores altæ. *eadem* 13. Aug. 1585.
- 7 Portæ duæ tantum concedantur, vna iumentis, & vehiculis, altera alijs vibus. Prou. 4.
- 8 Duabus clauibus vnaquæque claudatur, altera apud Præfectam, altera apud antiquiorem professione. *ibid.*
- 9 Si expedire videatur, addatur vectis ab exteriori parte, clauis commissa vito fideli. Prou. 6.
- 10 Tres rotæ, aut quatuor ad summum, ad ianiam, in collocutorio, in Ecclesia pro sacris vestibus, & prope sedem confessionalem. Prou. 4.
- 11 Rota, quæ in Ecclesia, binas valuas ligneas habeat, interiores cum clauis apud Præfectam, exteriores cum clauis apud Capellanum seruanda, siue alium, iudicio superioris. *ibid.*
- 12 In collocutorio nullo modo sit porta, per quam aditus sit in monasterium. Congr. Episcop. 12. Octob. 1592.
- 13 Ostium collocutorij interius sit semper clausum, eiusque clauis sit apud antiquiorem earum, quæ Auscultatrices dicuntur. Prou. 1.
- 14 Duo ferrei cancelli construantur ibi, qui saltem palmo distent, alter ab altero. *ibidem.*
- 15 Intimo cancello versus Moniales ferrea lamina appingatur, immobilis, cui